

Faktaark

15. oktober 2008

Penge- og Pensionspanelets undersøgelse af de 18-25 åriges forbrugslån og opsparing.

TNS Gallup har for Penge- og Pensionspanelet gennemført en spørgeskemaundersøgelse af de 18-25 åriges låne- og opsparingsadfærd. Undersøgelsen er sket på nettet via Gallups internetpanel Gallup@Forum. Resultaterne i undersøgelsen baserer sig på svar fra 1274 unge, der alle har oprettet enten forbrugslån og/eller opsparing inden for de sidste to år.

Undersøgelsen inddeler de unge i tre grupper, vurderet ud fra deres adfærd og opfattelser, når det drejer sig om forbrugslån og opsparing:

- Svageste finansielle forbrugere (26 pct.)
- Middelstærke finansielle forbrugere (31 pct.)
- Stærkeste finansielle forbrugere (43 pct.)

De finansielt *svageste unge* er unge, som ind imellem oplever pengenød og relativt ofte køber på kredit. De har samtidig sværest ved at gennemskue finansielle emner, de er mindre interesserede i finansielle spørgsmål og optager flere forbrugslån end unge generelt. De *stærkeste unge* oplever sjældnere pengenød og køber stort set aldrig på kredit samtidig med, at de har en større interesse for finansielle spørgsmål og har lettere ved at gennemskue disse. De *middelstærke unge* befinder sig omtrent midt mellem de to grupper.

Udvalgte resultater fra undersøgelsen:

- 49 procent af de unge har inden for de sidste to år optaget et forbrugslån (kassekredit, kontantlån, kreditkort, kontokort, afbetalingskøb og/eller sms-lån).
- 76 procent af de unge har foretaget opsparing inden for de sidste to år (opsparingskonti, investering i værdipapirer og/eller frivillig eller obligatorisk pensionsopsparing).
- De unge låntagere skylder i gennemsnit cirka 58.000 kr. på deres lån. Mænd har typisk en større gæld end kvinder.
- Ca. hver tredje unge låntager (svarende til 16 pct.) har optaget et mindre fordelagtigt forbrugslån, dvs. kreditkort, afbetalingskøb, kontokort og/eller sms-lån.
- 86 pct. af de unge låntagere har ikke undersøgt alternative tilbud, inden de optog deres lån.
- Mænd vælger i højere grad end kvinder at låne gennem kreditkort, afbetalingskøb og kontantlån, mens kvinderne omvendt oftere end mændene vælger at låne gennem kontokort.
- 73 procent af de unge kender ikke eller har ringe kendskab til ÅOP (årlige omkostninger i procent).
- 64 pct. af unge, der har købt på afbetaling, mener, at afbetalingskøb har en lav rente.
- 55 pct. af de unge mener, at afbetalingskøb er let og hurtigt, mens kun 30 pct. mener det samme om kontantlån.

Penge- og Pensionspanelet anbefaler på baggrund af resultaterne følgende:

ANBEFALING 1: Indsatser, der skal sikre større interesse for og viden om finansiell rationel adfærd blandt de finansielt svage unge.

Penge- og Pensionspanelet anbefaler, at

- der iværksættes en målrettet kampagne, som - via rollemodeller for de finansielt svageste og stærkeste - skal motivere de unge til at handle på den måde, som giver den størst mulige økonomiske frihed. Kampagnen skal gøre det "in" at være finansielt fornuftig ved at sætte fokus på, hvor meget mere de unge kan få råd til, hvis de handler mere økonomisk fordelagtigt.

ANBEFALING 2: Indsatser, der skal sikre større interesse for og viden om finansiell rationel adfærd blandt unge generelt og som kan formidles bl.a. via internettet.

Penge- og Pensionspanelet vil

- offentliggøre "10 gode råd" til de unge om finansiell rationel adfærd
- indgå i samarbejde med Undervisningsministeriet og Velfærdsministeriet mhp. at udbrede kendskabet til de "10 gode råd".
- offentliggøre en internetbaseret budgetberegner, så de unge får bedre mulighed for at lægge budget.
- offentliggøre en lettilgængelig internetbaseret linksamling, som kan give de unge overblik over, hvor de kan finde objektiv information om låntagning og opsparing.

ANBEFALING 3: Indsatser, der skal gøre det nemmere for de unge at lægge mærke til og få overblik over, at der kan være store forskelle på omkostningerne på forskellige låntyper.

Penge- og Pensionspanelet anbefaler, at

- Penge- og Pensionspanelet i samarbejde med brancheorganisationer og myndigheder fortsætter arbejdet med at udbrede kendskabet til ÅOP.
- Långivere, herunder finansieringsselskaber, gør en særlig indsats for at sikre, at låntagerne får forståelse for omkostningerne ved at optage et lån, før de indgår aftale.
- Forbrugerombudsmanden foranlediger, at der udarbejdes særlige retningslinjer for markedsføring af især kortfristede lån.

ANBEFALING 4: Tiltag, som fremmer mobiliteten på især pengeinstitutområdet.

Penge- og Pensionspanelet anbefaler, at

- alle relevante organisationer bidrager til udbredelsen af kendskabet til de fælles europæiske regler om bankskifte, når de er færdiggjort. Reglerne fastsætter nationale standarder for bankers oplysningsforpligtelser og bistand til kunderne i forbindelse med bankskift.

Penge- og Pensionspanelets 10 gode råd til de unge om forbrugslån og opsparing:

- Lav et budget, så du ikke bliver overrasket over dine udgifter.
- Sørg for at spare lidt penge op – så du har til uforudsete udgifter.
- Se efter Årlige Omkostninger i Procent (ÅOP)– det er kiloprisen på penge.
- Husk, at det typisk er dyrere at købe på afbetaling end at låne pengene i en bank.
- Undersøg altid om du kan låne billigere, inden du tager lån.
- Husk, at prisen på et lån kan være meget forskellig i forskellige banker.
- Klik ind på www.pengepriser.dk – og sammenlign priser på lån.
- Husk, at du typisk kan spare penge ved at samle alle lån ét sted.
- Del dine gode erfaringer med låntagning med dine venner og bekendte.
- Opsparing kan give dig større finansiell frihed.

Mere information om Penge- og Pensionspanelets formål og opgaver kan findes på www.pengeogpensionspanelet.dk.